

'Enflasyon muhasebesi yılda bir kez yapılsın'

► İş dünyası temsilcileri, 27 Ağustos'ta sona erecek geçici vergi beyanname verme süresi öncesi enflasyon muhasebesine yönelik taleplerini açıkladı. Ankara Ticaret Odası Başkanı Gürsel Baran, "enflasyon muhasebesinin, yılda bir kez uygulanmasının doğru bir karar olacağını" belirtirken, Ankara Sanayi Odası Başkanı Seyit Ardiç ise enflasyon muhasebesi uygulamasının üretim, istihdam

ve ihracatın güçlü kalabilmesi için gözden geçirilmesi gerektiğini söyledi. İstanbul Ticaret Odası Başkanı Şekib Avdagiç de "Geçici vergi dönemlerinde enflasyon düzeltilmesi yapılmamalı" derken, **İstanbul Sanayi Odası** Başkanı **Erdal Bahçivan** da "Ticari faaliyetle ilgili olmayan maddi duran varlıklar enflasyon düzeltilmesine konu edilmemeli" ifadelerini kullandı. **(SÖZCÜ)**

İŞ DÜNYASINDA KONKORDATO TEDİRGİNLİĞİ... SON BİR YILDA BAŞVURULAR HIZLA ARTTI S/4

Son bir yılda konkordato başvuru hızla arttı. Yılın ilk 7 ayında geçici mühlet karar verilen konkordato sayısı, 2023 yılının tamamını yüzde 52'sini aştı. ATO Yönetim Kurulu Başkanı Gürsel Baran, konkordato ilan eden şirketten alacaklı olan şirketlerin, tahsilat yapmadığı için nakit dengesini koruyamayarak zor durumda kaldığını belirtti. Sistemin yeniden ele alınmasını öneren Baran "Bu nedenle, iş dünyamızda 'ticaret yaptığım şirket konkordato ilan ederse' tedirginliği başladı" dedi.

Ekonomik krizin derin etkileri iş dünyasında derinden hissediliyor. Bunun dışı yansımaları ise gelen konkordato kararları oluyor. Konkordato Takip sitesinin verilerine göre, geçen yıl toplam bin 516 konkordato talebi olurken 2024'ün ilk 7 ayında bu rakam bin 554 oldu. Böylece 2024 Ocak-Temmuz döneminde geçici mühlet karar verilen konkordato sayısı, 2023 yılının tamamını yüzde 52'sini aştı. Mahkemelerin yılın ilk yarılarında iflas kararları verdiği dosya sayısı ise 55 oldu. En çok konkordato alan illerin başında İstanbul geliyor. İstanbul'u, Ankara izlerken üçüncü sırada ise Bursa yer aldı. Ankara Ticaret Odası (ATO) Yönetim Kurulu Başkanı Gürsel Baran, ticari hayatın sürdürülebilirliği ve güven ortamının korunmasına adına, konkordato sisteminin yeniden ele alınmasını önerdi. Kuresel düzeyde

faaliyet gösteren ve borsada işlem gören şirketlerin bile konkordatoya başvurduğunu aktaran Baran, "Konkordato ilan eden şirketten alacaklı olan şirketler, tahsilat yapmadığı için nakit dengesini koruyamayarak zor durumda kalıyor. Bu nedenle, iş dünyamızda 'ticaret yaptığım şirket konkordato ilan ederse' tedirginliği başladı. Şirketleri iflastan kurtarmak, ticari ilişkide bulunduğu diğer şirket-

lerin sıkıntıya girmesini engellemek ve piyasalardaki tedirginliğin önüne geçmek için konkordato sistemi yeniden ele alınmalı" dedi. Konkordato sisteminin mevcut haliyle borçlu şirketleri korurken, alacaklı şirketleri zor durumda bıraktığını aktaran Baran, ticari hayatın sürdürülebilirliği ve güven ortamının korunmasına adına, konkordato sisteminin yenilenmesi gerektiğini savundu. -EKONOMİ SERVİSİ

İş dünyasında 'konkordato ilanı' tedirginliği başladı

'MEVCUT SİSTEM BORÇLUYU KORUYOR ALACAKLIYI ZOR DURUMDA BIRAKIYOR'

Konkordato sisteminin mevcut haliyle borçlu şirketi korurken, alacaklı şirketleri zor durumda bıraktığını aktaran Gürsel Baran, "Konkordato fonu oluşturularak, konkordato ilan eden şirketlerin diğer şirketlerin de iflasına neden olmasını önüne geçilebilir. Bir firma konkordato ilan ettiğinde alacaklılar, fonları tahsilatını yapabilir ve konkordato ilan eden firma da daha sonra borçlarını bu fonla ödeyerek süreci tamamlayabilir. Sistemin mevcut haliyle devam etmesi durumunda, konkordato mağdurları ortaya çıkabilir. Konunun TBMM açıldığında, gündeme alınması gerekiyor" ifadelerini kullandı. Konkordato, mahkeme denetiminde borçlunun alacaklıları anlaşması sonucunda borçlarının belli bir oranda veya belirli vadelerle ödemesi suretiyle borçlarından kurtulmasıdır.

EN RİSKLİ SEKTÖRLER İNŞAAT VE TEKSTİL

Sektörlerine göre incelendiğinde, en riskli sektörler ilk 7 ayda 398 şirket başvurusuyla inşaat ilk sırada geldi. Bunu tekstil 210, akaryakıt 75, giyim 72, gıda 68, mobilya 66, metal ürünleri 62, oteliklik 61, tarım 57, enerji 50 şirkette izledi. En çok konkordato alan illerde İstanbul, bu yılın ilk 7 ayında 796 başvuruyla zirveye çıktı. Mega şehri Ankara 376, Bursa 139'le konkordatoyla izledi. 2018'de hayata giren konkordato müessesinden yüzdeleri şirket faydalandı. Konkordato isteyen şirketlere en fazla 23 aye verilerek şirketlerin alacaklıları ile anlaşmaya giderek borçlarını yapılandırdı.

'ŞİRKETLER FAİZ ÖDEMEKTEN KAÇMAK İÇİN BU YOLA BAŞVURUYOR'

Yüksek finansman maliyeti, enflasyon ve kur krizi sonrası Türkiye ekonomisinde yaşanan gelişmelerden biri de şirketlerin konkordato ilan etmesi oldu. Söz konusu gelişmeler sonrası sosyal medya hesabından şirketlerin konkordato ilan etmesine ilişkin açıklamada bulunan Ekonomist Barış Soydan, "Firma büyüklüğüne göre 5-10 milyon TL'ye konkordato alınabilirdiği konuşuluyor. Böylece tedarikçi borçları 0 faizle 60 ay vadeli ödenebiliyor. Şirketin 400 milyon borcu varsa yüzde 50 faiz ile 200 milyon faiz ödemektense konkordato almak mantıklı diye bakanlar ortaya çıkmaya başladı" dedi.

İSO BAŞKANI: BİR FIRMAYA CAN SİMİDİ TAKARKEN BİRÇOĞU SUYUN ALTINDA KALABİLİYOR

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçvan**, daha önce uyarıda bulunmuştu. Bahçvan, 2018 ve 2019 yıllarını hatırlatarak konkordatonun istismar edilmesini yoluyla birtakım acı tecrübelerini yaşadığına dikkat çekerek, bu konunun hukuki olarak daha farklı ele alınması için son 1 yıldır gerek **TOBB** bünyesinde gerek **İSO** olarak Adalet Bakanlığı ile görüşmeler yaptıklarını söylemişti. Önerilen konkordato müessesinin reel sektör alacaklarını kapsamaması yönünde olduğunu işaret eden Bahçvan, "Sadece kamu alacakları ve finansal alacaklar için geçerli olmalı. Bu teklifimizi 1 yıldır dile getiriyoruz. Zira çok rahat konkordato karar verilebiliyor. Bir firma kendine konkordato ile can simidi takarken yüzlerce firma suyun altında kalabiliyor. Her firmadan konkordato başvurusu yapması mümkün olmadığı için burada adalet ve vicdan duygunuzu etkileyen örnekler görülebiliyor. Bir firma yaşatılacaksa, karşısındaki muhatapları da yaşatılacak bu yapılmamalı" ifadelerini kullandı.

**Erken gelen kış
ve şirketlerden
ilk soğuma
sinyalleri**

GÜZEM YILMAZ 17'de

Piyasaya kış erken geldi ekonomik soğuma başladı

Enflasyonla mücadelenin yan etkilerini görmeye başladık: Sanayi üretimi düşerken işsizlik artıyor. Daralmanın en önemli göstergesi TL kredilerdeki aylık artışın yüzde 1'de kalması...

Güzem Yılmaz Ertem

yilmazguzem@gmail.com

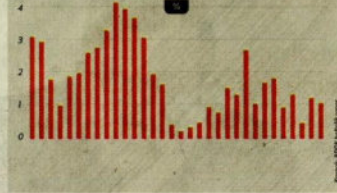
göre % 0,1, haziran ayında ise bir önceki yılın aynı ayına göre %4,7 geriledi. İmalat sanayi aktivitesini daha yakından takip eden ISO imalat PMI endeksinde ise ölçüm kapsamında yer alan 10 sektörden 10'unda da üretim kaybı görüldüğü belirtildi. İşsizlik oranı mayıs ayında % 8,4 iken haziran ayında % 9,2'ye yükseldi.

Halka açık şirketlerde konkordato sinyali

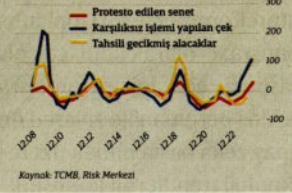
2020-2023 yılları arasında enflasyon oranından daha düşük faizle borçlanma olanağı bulan şirketlerin büyük bir bölümü aynı finansman olanaklarını bu yıl bulamıyor. Diğer taraftan geçtiğimiz üç yıl boyunca üretim faaliyetlerini ayakta tutup, yeni pazarlar bulan ve en önemlisi mevcut sıkışma ortamında işletme sermayesi ihtiyacını kendi kaynaklarıyla karşılayabilen şirketler ayakta kalmaya devam ediyor.

Finansman bulamayan ve nakit akışını yönetemeyen şirketler ise son dönemde konkordato ilan etmeye başladılar. Aralarında BIST 100'e kote olan şirketlerin de bulunduğu birçok şirket nakit veya işletme sermayesi sıkıntısı nedeniyle konkordato ilan ediyor. 2024'ün

Aylık TL kredi büyümesi

Piyasada ödeme sıkıntısı büyüyor

temmuz ayında konkordato başvurusunda bulunan şirket sayısı 122'ye yükseldi. Bu rakam, 2019 ocak ayından bu yana görülen en yüksek artış. Yılın ilk yedi ayında ise toplam 503 şirket konkordato ilan ederken bu rakam, geçen yılın tamamında gerçekleşen 321 başvuruyu şimdiden geride bıraktı.

Borsa İstanbul ana pazarda işlem gören Mega Polietilen de konkordato yolunu seçen şirketler arasında. Mega Polietilen'in KAP'a yaptığı açıklamaya göre alacaklılar tarafından başlatılacak haciz işlemleri sebebiyle, üretim faaliyetlerinin aksaması için geçen hafta cuma günü konkordato başvurusunda bulunuldu. Mahkeme aldığı karar ile 3 ay süreli geçici tedbir kararı verdi. Şirket konkordato döneminde bankalar başta olmak üzere alacaklılara olan borçlarının yeniden yapılandırılması için görüşmeler yürütmeyi planlıyor. Mega Polietilen hisseleri 9 Mayıs'ta 10,84 lira ile tarihi zirveyi gördükten sonra ağustos ayına kadar kademeli

geriledi. Ağustos ayından sonra ise düşüş hızlandı. Hisseler 2 Ağustos'tan 19 Ağustos'a kadar yüzde 38 gerileyerek 4,67 liraya indi. Borsa İstanbul tarafından KAP'a yapılan açıklamada, hisselerin geçici olarak işleme kapatıldığı, daha sonra detaylı açıklama yapılacağı ifade edildi.

Batık krediler ve karşılıksız çekler

Bankacılık tarafında da ekonomik yavaşlamanın belirginleştiğine dair sinyaller geliyor. TL kredi portföyleri aylık olarak sadece %1 büyürken, haziran ayından bu yana TCMB'nin kredi büyümesi üzerine uyguladığı %2 limitini takip etmeye gerek bile kalmadı. Ocak ayında toplam TL krediler içerisinde %2,3 ağırlığa sahip olan Türk Lirası cinsinden takipteki kredilerin ağırlığı, Ağustos itibarıyla %2,7'ye yükseldi. Tüm bunlardan daha çarpıcı olarak özellikle KOBİ'ler tarafından şirketlerin finansal sağlığını gösteren karşılıksız çek sayısı haziran ayında

neredeyse 2 kat arttı. TCMB ay başında yayınladığı enflasyon raporunda bu konuyla ilgili güzel bir grafiğe yer verdi. Burada 2018 yılından bu yana karşılıksız çeklerde görülen en hızlı artış dikkat çekiyor.

Yatırımcılar ne yapmalı?

Piyasa oyuncuları bu dönemde borsada hisse seçiminde zorunlu tüketim alanında faaliyet gösteren şirketlerin daha güvenli olduğunu işaret ediyor. Telekom, gıda, ulaştırma gibi sektörlerdeki halka açık şirketler öne çıkarken; döviz geliri olan ihracatçılar ile durgunluğun en çok etkilediği otomotiv ve gayrimenkul sektöründe faaliyet gösteren şirketlere dikkat edilmesi konusunda uyarıyor. Bir diğer konu ise yüksek faiz veren özel sektör tahvilleri yani ÖST'ler. Faiz cazibesi nedeniyle tercih edilse de şirketlerin bu borçlanma araçlarını vadesinde ödeme kapasitesinin olup olmadığını iyi analiz edilmesi

gerektiği aşikar.

Örneğin geçen ay Halk Yatırım aracılığı ile ihraç edilen Ekovar Çevre Grup tahvilini temerrüt riski ile karşı karşıya kaldı. Şirketin KAP'a yaptığı açıklamada 26 Haziran'da konkordato talebinde bulunulduğunu, mahkemenin ara kararla bu talebi kabul ettiğini açıkladı. Ekovar bu yıl mart ve mayıs aylarında üç finansman bonusu ihraç etmişti.

S&P'ye göre 'distressed exchanges' 2009'dan beri en yüksekte

Dünya genelinde de şirketler yüksek borç yükleriyle başa çıkmakta zorlandıklarına dair işaretler veriyor. S&P Global verilerine göre 'distressed exchanges' olarak bilinen yeniden yapılandırma türü, 2009'dan bu yana en fazla temerrüde sebep olan yapılandırma türü olma sıyyla dikkat çekiyor. Bu yeniden yapılandırma, genellikle borcun nominal değerinin azaltılması, vadesinin uzatılması veya faiz oranının düşürülmesi gibi şartlarla gerçekleşiyor.

S&P'nin geçen haftaki notunda belirttiğine göre, bu yapılandırma türünün sayısı temmuz ayında tüm küresel temerrütlerin üçte ikisini ve bu yıl şimdiye kadar kaydedilen tüm küresel temerrütlerin yansından fazlasını oluşturdu. Veriler, dünya genelinde büyük kurumsal temerrütlerin temmuz ayı sonunda 87'ye ulaştığını, bunun 52'sinin ABD'de gerçekleştiğini gösteriyor. ABD'de geçen yılın aynı döneminde 60 kurumsal borç iflası kaydedilmişti. Öte yandan Fitch Ratings'ın yılın başında yaptığı bir tahmine göre, özellikle daha riskli, spekülasyon dereceli borçlar için ABD'deki kurumsal temerrütler artmaya devam edebilir. •

Enflasyon mu var ki muhasebesi olsun?..

Sıradışı

Dr. Hakan
ÇINAR

hakan.cinar@dunya.com

Türkiye'de enflasyon sanki yeni ortaya çıkmış gibi yılın ortasında enflasyon muhasebesine geçilmesi talimatı verilince, ben de bu başlığı atayım dedim yazımda. Ülkemizde enflasyon mu var ki muhasebesi olsun derken, aslında oranında mutabık kalamadığımızı kastederek kinaye yaptığım herhalde anlaşılmıştır. Daha enflasyonun hesaplanma mantığında mutabık kalamazken, muhasebesinde ve oluşacak vergi miktarlarında nasıl kalacağız, doğrusu ben de çok merak ediyorum.

Şirketlerin finansal tablolarındaki parasal olmayan hesap kalemlerinin, finansal tabloların hazırlandığı tarihteki satın alma gücünü yansıtmak amacıyla ilgili tutarların düzeltme katsayısı ile çarpılarak yeniden hesaplandığı muhasebe yöntemi enflasyon muhasebesi olarak tanımlanmakta. Daha yalın haliyle paranın satın alma gücündeki değişmeler nedeniyle gerçek durumu ifade edemeyen mali tabloların,

gerçek durumu ifade eder hale gelmelerini sağlamak üzere düzeltme işlemine tabi tutulması olarak da ifade etmek mümkün.

İlk tepki mali müşavir ve serbest muhasebecilerden

Düzenlemeye tepki, bu kez sadece iş dünyasından gelmedi. Uygulamayı bizzat yapan Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler düzenleme karşısında isyan bayrağı açarken Ankara Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası Başkanı Turgut Bahadır'ın açıklamaları ilgi çekiciydi. Bahadır, "Enflasyonu biz mi yarattık? 'Enflasyon düzeltmesini son kez uzattık' açıklamanız tüm meslek camiamızı son derece yaralamıştır. Biz sizden 'uzatma' istemiyoruz! Çalışmayan altyapımızı dü-

zeltmenizi istiyoruz. Enflasyon düzeltmesi yoluyla vergi beklemek, ileride muhtemel belirsiz kazançlar üzerinden vergi toplamak doğru değildir. Gelirin tanımına aykırıdır. Böyle bir vergi toplama yöntemi olmaz. Enflasyon düzeltmesi yıllık uygulanmalıdır. Geçici vergi dönemlerinde enflasyon düzeltmesi uygulanamaz" derken sistemin güvenilirliğini hepimizin sorgulamasına neden oldu. Başkannın açıklamalarında iş dünyasına da mesaj vardı.

Binlerce küçük ve orta ölçekli işletmenin, zarar eden ve gayri faal firmalar enflasyon düzeltmesi ile çok ciddi sorunlar yaşacağı, ağır vergi yükü sebebiyle kapanmayla karşı karşıya kalacağı, ülkemizde yatırım yapan firmaları daha fatura kesmeden yatırım aşamasında vergi ödemeye karşı karşıya bırakacağı yönündeki açıklamaları, iş dünyasının çok iyi analiz etmesi gerekiyor.

İş dünyası geç de olsa tepki verdi

İstanbul Ticaret Odası Başkanı Şekip Avdagiç'in; geç de olsa konuya dair endişelerini

dile getirerek 2024 yılı ikinci dönem enflasyon muhasebesinin firmaları olumsuz etkileyeceğini, devam eden yatırımlar için enflasyon muhasebesi yapılarak vergi doğmasının işletmeleri finansal açıdan zora sokacak bir durum olduğunu belirtmesi, duyduğu endişeyi net olarak ortaya koydu. Avdagiç'e göre sadece uygulamanın ertelenmesi değil. Yatırım yapmış ve yatırım konusuyla ilgili satış geliri henüz oluşmayan bir şirkete vergi tahakkuk edilmesi gibi bir takım sıkıntılı konuların da kalcı olarak bertaraf edilmesi gerektiği, aksi halde söz konusu yatırımlara büyük zarar göreceği ve yeni yatırım yapacak olan şirketler söz konusu yatırımlarını askıya alabilecekleri de sözleri arasında yer aldı. Benzer açıklamalar, Ankara Ticaret Odası Başkanı Gürsel Baran, Ankara Sanayi Odası Başkanı Seyit Ardic ve İstanbul Sanayi Odası Başkanı Erdal Bahçivan'dan da geldi.

Yaşanan kaostaki handikaplar

Yüksek enflasyonun daha uzun süre yakamızı bırakma-

yacağını göz önünde bulundurduğumuzda enflasyon muhasebesinin uygulanmasının yanlış bir karar olduğunu söyleyemem. Ancak kasaya bir an önce para girsin düşüncesi ile bu denli aceleyle getirilmesi ve ben yaptım oldu denmesi yaşanan kaostaki ilk handikap.

Diğer bir handikap ise iş dünyası ve teknokratlarla mutabık kalmamış olması.

Oysaki Mehmet Şimşek, bölgesine önemli ve kalcı bir değişikliği, yapılacak geniş katılımlı toplantılarla herkesin içine sinecek ve kabul görececek bir formatla gerçekleştirse ve bütünleşmeyi sağlasa, tüm taraflar gerekli desteği sağlar, daha sağlıklı bir uygulama hayata geçmiş olurdu.

Geç mi? Bence halen geç değil; hatadan dönmek her zaman erdemdir.

Sayın Şimşek'in kamuoyundaki yorum ve beklentileri yakından takip eden bir Bakan olduğumu ve hassasiyetini bildiğim için, umarım yapılan tüm açıklamalar ve mesajlar, konunun yeniden ele alınması sonucunu doğurur.

55 ambalaj firması devler listesinde

İSTANBUL Sanayi Odası'nin (İSO) hazırladığı ve geçen günlerde kamuoyuna duyurduğu Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu ve Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu listelerine ambalaj sektöründen 55 firma girdi. Bu firmaların üretimden satışlarının toplamı da bir önceki seneye göre yüzde 21 artışla 221,7 milyar TL'ye çıktı. Ambalaj Sanaicileri Derneği Başkanı Zeki Sarbekir, ambalaj firmalarının istikrarlı bir şekilde devler liginde yer almayı sürdürdüğünü ve sektör olarak ihracat odaklı çalışmaya devam ettiklerini söyledi.